Затверджую
В. о. голови приймальної комісії
НУ «Запорізька політехніка»

_____доц. Гугнін Е.А.

«01» березня 2021 року

ПРОГРАМА

фахового випробування для абітурієнтів, які вступають до НУ «Запорізька політехніка» на навчання за освітнім ступенем «магістр» на основі раніш здобутого освітнього ступеня «бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність».

Для оцінки знань абітурієнтів на фаховому випробуванні фаховою атестаційною комісією розроблені критеріально-орієнтовані тестові завдання, які дозволяють встановити рівень сформованості компетенцій необхідних для засвоєння змісту навчання за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» ступеня «магістр».

Вступники повинні знати і вміти:

- – основні події з історії держави і права України;
- встановлювати причиново-наслідкові зв'язки подій і явищ;
- знати зміст та вміти працювати з джерелами конституційного права України, адміністративного права України, фінансового права України, цивільного права України, сімейного права України, житлового права України, трудового права України, права соціального забезпечення, господарського права України, земельного та екологічного права України, кримінального права України;
- володіти загальнотеоретичними поняттями і категоріями;
- правильно викладати свої думки про складні юридичні явища;
- використовувати теоретичні знання у юридичній практиці;
- давати аналіз та тлумачення нормам права, нормативно-правовим актам;
- безпомилково застосовувати правові приписи;
- використовувати правові процедури захисту прав і свобод людини;
- вміти чітко, точно й правильно відповідати на всі теоретичні питання;
- вживати поняття відповідно до їх значення, володіти нормами літературної вимови та акцентуації;
- вміти точно вживати граматичні форми та забезпечувати чистоту мовлення;
- дотримуватися етики поведінки.

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. Історія держави і права України:

- Рабовласницькі державні утворення та їх право на території Північного Причорномор'я і Приазов'я (VII ст. до н.е. – III ст. н.е.)
- Ранньофеодальна держава Київська Русь (VI – перша половина XIII ст.). Право Київської Русі. Галицько-Волинська держава та її право (XI – XIII ст.)
- Литовсько-Руська держава та її право (друга половина XIV – XVI ст.). Суспільно-політичний лад і право на українських землях у складі Речі Посполитої (друга половина XVI – середина XVII ст.)
- Запорізька Січ, її військово-адміністративний устрій та право. Українська держава і право в роки Визвольної війни 1648-1654 рр. Українська гетьманська держава та її право (середина XVIII – кінець XVIII ст.)
- Суспільно-політичний устрій та право на українських землях у складі Російської імперії (XIX – початок XX ст.).
- Відродження української національної державності. Право (1917-1920 рр.).
- Створення СРСР. Державно-правовий розвиток України в умовах нової економічної політики (1921 – початок 1929 рр.). Держава і право України в період тоталітарно-репресивного режиму (1929-1939 рр.)
- Держава і право України в роки другої світової війни (1939-1945 рр.). Держава і право України в повоєнні роки та в період дестабілізації (1945 – середина 60-х рр.). Держава і право України у період уповільнення темпів суспільного розвитку і «застою» (середина 60-х – середина 80-х рр.)
- Держава і право України у 1985-1991 рр. Держава і право України на сучасному етапі.

2. Теорія держави:

- Поняття держави та її ознаки.
- Апарат держави як система державних органів.
- Місце апарату в механізмі держави.
- Характеристика внутрішніх і зовнішніх напрямків діяльності (функцій) держави.
- Поняття і види форми правління, форми державного устрою та форми державно-правового режиму (форми держави).
- Загальна характеристика держав, що існували на території сучасної України.
- Співвідношення і взаємодія держави та особи.
- Форми взаємодії держави та об'єднань громадян.
- Загальна характеристика концепцій про сутність і соціальне призначення держави.

3. Теорія права:

- Поняття права та його ознаки.
- Місце і роль права в системі соціальних норм.

- Єдність і відмінність права та моралі.
- Поняття системи права як внутрішньої його організації.
- Загальна характеристика основних галузей права України.
- Характеристика джерел права як зовнішньої форми його виразу.
- Правотворення як процес самоорганізації права.
- Реалізація норм права: загальна характеристика.
- Правові відносини. Правоохоронні система та діяльність.
- Законність, правопорядок, суспільний порядок і дисципліна.

4. Конституційне право України:

- Конституційне право як галузь національного права.
- Історичні передумови розвитку конституційного процесу в Україні.
- Основи конституційного ладу України.
- Загальна характеристика конституційно-правового статусу людини і громадянина в Україні.
- Громадянство України і статус іноземців.
- Народовладдя в Україні та форми його здійснення.
- Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.
- Конституційно-правовий статус Президента України.
- Кабінет Міністрів України. Інші органи виконавчої влади в Україні.
- Судова влада в Україні.
- Прокуратура України.
- Територіальний устрій України.
- Конституційно-правові основи місцевого самоврядування в Україні.
- Порядок внесення змін до Конституції України.

5. Адміністративне право України:

- Адміністративне право як галузь права
- Суб'єкти адміністративного права: поняття, ознаки, види, юридична характеристика. Поняття адміністративно-правового статусу.
- Адміністративний примус.
- Адміністративне правопорушення.
- Адміністративна відповідальність.
- Адміністративний процес.

6. Фінансове право України:

- Публічні фінанси, фінансова діяльність держави, фінансова система України.
- Правове регулювання фінансового контролю в Україні.
- Бюджетне право та процес.
- Правове регулювання державних і муніципальних доходів.
- Види податків. Платники податків та об'єкти оподаткування.
- Правові основи державних і муніципальних запозичень, державного і муніципального боргу, державного кредиту та страхування.
- Правові основи публічних видатків.
- Правові основи банківської діяльності грошового обігу і розрахунків.
- Основи валютного регулювання і валютного контролю.

7. Цивільне право України:

- Цивільне право України: поняття і система.
- Загальна характеристика цивільного законодавства України.
- Цивільно-правові відносини, їх виникнення, зміна та припинення.
- Суб'єкти цивільно-правових відносин. Об'єкти цивільно-правових відносин.
- Здійснення цивільних прав і виконання юридичних обов'язків.
- Захист цивільних прав.
- Поняття і форми власності в Україні.
- Суб'єкти права власності та захист їхніх прав.
- Зобов'язальне право.
- Поняття зобов'язання, підстави його виникнення та припинення.
- Цивільно-правові договори: поняття і види.
- Загальна характеристика окремих видів цивільно-правових договорів.
- Цивільно-правова відповідальність.
- Спадкування за законом і за заповітом.

8. Сімейне право України:

- Сімейне право України: поняття та предмет правового регулювання.
- Поняття шлюбу, умови та порядок його укладення.
- Підстави та порядок розірвання шлюбу.
- Визнання шлюбу недійсним.
- Майнові права подружжя.
- Взаємні права та обов'язки батьків і дітей
- Позбавлення батьківських прав.
- Опіка, піклування.
- Усиновлення.

9. Житлове право України:

- Житлове право України: поняття і предмет його правового регулювання.
- Житлове законодавство України: загальна характеристика.
- Житловий фонд України та його види.
- Право громадян на житло і форми його реалізації.
- Порядок надання житла громадянам, які потребують поліпшення житлових умов.
- Договір житлового найму: поняття, значення та відповідальність за його невиконання.

10. Трудове право України:

- Поняття, сторони та зміст трудового договору.
- Трудові правовідносини.
- Колективний договір.
- Умови та порядок прийняття на роботу.
- Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника.
- Порядок припинення трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
- Робочий час і його види.
- Скорочений та неповний робочий час.

- Поняття і види часу відпочинку.
- Робочий час і час відпочинку неповнолітніх.
- Трудова дисципліна.
- Правила внутрішнього трудового розпорядку.
- Види дисциплінарних стягнень.
- Порядок накладення та зняття дисциплінарних стягнень.
- Відповідальність за прогул.
- Відповідальність за появу на роботі в нетверезому стані.
- Матеріальна відповідальність працівників за шкоду, заподіяну з їхньої вини підприємству.
- Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів.

11. Право соціального забезпечення:

- Види пенсій за законодавством України.
- Види соціальної допомоги сім'ям із дітьми.
- Юридичні гарантії права на охорону здоров'я.

12. Господарське право України:

- Поняття, предмет, методи та джерела господарського права.
- Суб'єкти господарського права.
- Правове становище підприємств.
- Правовий статус господарських товариств.
- Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання.
- Правові засади приватизації державного та комунального майна.
- Загальні положення щодо господарських зобов'язань.
- Господарські договори.
- Відповідальність у господарських правовідносинах.

13. Земельне та екологічне право України:

- Право власності на землю.
- Право землекористування.
- Правове забезпечення земельного сервітуту.
- Правовий режим земель житлової та громадської забудови.
- Правові засади угод щодо земельних ділянок.
- Правовий режим земель фізичних та юридичних осіб.
- Відповідальність за порушення земельного законодавства.
- Поняття природних ресурсів як об'єктів правової охорони.
- Права власності на користування природними ресурсами.
- Екологічні права та обов'язки громадян України.
- Юридична відповідальність за екологічні правопорушення.
- Особливості правового регулювання використання окремих природних ресурсів: землі, надр, лісів.

14. Кримінальне право України:

- Основні поняття і система кримінального права України.
- Кримінальна відповідальність та її підстави.
- Поняття злочину та його ознаки.
- Поняття складу злочину.
- Стадії злочину.

- Співучасть у злочині.
- Добровільна відмова від вчинення злочину.
- Кримінальне покарання.
- Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою від 100 до 200 балів.

Кожний варіант тестів містить 30 завдань, які розподілені за трьома рівнями складності (по 10 завдань кожного рівня). Складність екзаменаційних завдань визначається, як правило, кількістю логічних кроків, які повинен виконати абітурієнт у процесі пошуку відповіді.

1-й рівень містить 10 завдань мінімального рівня складності, для відповіді на які достатньо орієнтуватися в основних законах та теоретичних визначеннях.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється двома балами.

Оскільки актуальним напрямом правоохоронної діяльності є знання нормативного матеріалу, то 2-й рівень, який містить 10 завдань середнього рівня складності, дозволяє з'ясувати рівень знань абітурієнта не тільки основних законів, але і певних підзаконних нормативно-правових актів, а також зміст основних розділів за представленим в програмі переліком тем.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюються трьома балами.

3-й рівень містить 10 завдань підвищеної складності, відповідь на які вимагає володіння абітурієнтом самостійним аналізом як сучасного законодавства, так і такого, що втратило чинність, використовуючи знання з різних розділів.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюються п'ятьма балами.

Отже, максимальна кількість балів, яку абітурієнт може отримати за правильно виконані завдання всіх трьох рівнів, складає 200 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість отриманих балів становить не менше 102.

У разі наявності в роботі більше однієї відміченої відповіді на кожне запитання, за це запитання виставляється нуль балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання закреслена, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки і міркування, що приводять до відповіді на завдання, абітурієнт виконує на чернетці. Перевірка цих записів екзаменаторами не передбачається. Екзаменатори перевіряють лише вірність закреслених відповідей серед запропонованих на кожне завдання варіантів А, Б, В, Г, Д, Е в листі відповіді.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативна:

1. Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 року № 2456-VI (з наступними змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50-51. – Ст. 572.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV (з наступними змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18-22. – Ст. 144.
3. Житловий кодекс Української РСР від 30 червня 1983 року № 5464-X (з наступними змінами) // Відомості Верховної Ради. – 1983. – Додаток до № 28. – Ст. 573.
4. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III (з наступними змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3-4. – Ст. 27.
5. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35, 35-36, 37. – Ст. 446.
6. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10 грудня 1971 року // Відомості Верховної Ради УРСР. — 1971. — № 50 — С. 375.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1984. — № 51. — Ст. 1122.
8. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141 (зі змінами внесеними Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від від 02 червня 2016 року № 1401-VIII // Відомості Верховної Ради України. — 2016. — № 28. — Ст. 532.
9. Кримінальний кодекс України від 4 квітня 2001 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 25. — Ст. 131.
10. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року // Відомості Верховної Ради України. — 2013. — № 9-10, № 11-12, № 13. — Ст. 88.
11. Конституційне право України: підруч./ До 20-ї річниці Конституції та 25-ої річниці незалежності України / В.Л. Федоренко. - К.: Видавництво Ліра-К, 2016. - 616 с.
12. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 21. — Ст. 135.
13. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 40-44. — Ст. 356.
14. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року // Відомості Верховної Ради України. — 2004. — № 40. — Ст. 492.

Основна:

1. Адміністративне право : підручник / за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
2. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / за заг. ред. Т. П. Мінки. – Х. : Право, 2013. – 352 с.
3. Адміністративне судочинство : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. – Вид. 2-е, переробл. і допов. – К. : Істина, 2011. – 304 с.
4. Господарське право : підручник / В.С. Щербина. – 6-те вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 640 с.
5. Господарське право [Текст] : підручник / [Д.В. Задихайло, В.М. Пашков, Р.П. Бойчук та ін.] ; за заг. ред. Д.В. Задихайла, В.М. Пашкова ; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". – Х. : Право, 2012. – 694 с.
6. Екологічне право : підручник / [Г. В. Анісімова та ін.] ; за ред. А. П. Гетьмана. – Х. : Право, 2013. – 431 с.
7. Загальна теорія держави і права : підручник /За ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. –К. : Юрінком Інтер, 2016. – 400 с.
8. Занфірова Т.А., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право України: Підручник. / Т.А. Занфірова, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко – 4-те вид., перероб. і доп. – Харків: Видавництво «ФІНН», 2011. – 800 с.
9. Заруба В.М. Історія держави і права України.. – К.: Істина, 2006. – 416 с.

10. Кодекс законів про працю України // Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами / Відп. ред. В.М. Вакуленко, О.П. Товстенко. – К.: Юрінком Інтер, 1997. – 1040 с.

11. Конституційне право України : підручник для студ. вищ. навч. закл. / [за ред. В. П. Колісника, Ю. Г. Барабаша]. – Харків : Право, 2008. – 416 с.

12. Конституційне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. – Т.1 / [за заг. ред. Ю. С. Шемшученка]. – К. : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2006 –544 с.

13. Конституційне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. – Т.2 / [за заг. ред. Ю. С. Шемшученка]. – К. : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008 –800 с.

14. Конституційне право України. Повний курс : підручник /О.В.Совгиря, Н. Г. Шукліна. – К. : Юрінком Інтер, 2012. – 544 с.

15. Конституція України: науково-практичний коментар / [редкол.: В. Я. Тацій, Ю. П. Битяк, Ю. М. Грошевой та ін.]. – Харків : Право; К. : Ін Юре, 2003. – 808 с.

16. Конституція України: Науково-практичний коментар / [редкол.: В.Я. Тацій (голова), О.В. Петришин (відп. секретар), Ю.Г. Барабаш та ін.]. – [2-е вид., перероб. і доп.]. – Харків : Право, 2011. – 1128 с.

17. Корнєєв Ю. В. Земельне право. 2-ге вид. перероб. та доп. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літерату-ри, 2011. – 248 с.

18. Косак В.М. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України. – К.: Правова єдність, 2010. – 672 с.

19. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.. ; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те вид., перероб. і допов. – Х. : Право, 2010. – 456 с.

20. Кримінальне право України. (Загальна частина) : [підручник] / Бабенко А.М., Вапсва Ю.А., Грищук В.К. та ін. / За заг. ред. О.О. Бандурки. – Х. : Вид-во ХНУВС, 2011. – 378 с.

21. Кримінальне право України. Особлива частина: [підручник] / [Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.]; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. – [Вид. 5-те, переробл. та доповн.]. – К.: Атіка, 2009. – 744 с.

22. Кузнецов В. В., Савченко А. В. Кримінальне право України: питання та задачі для підготовки до вступних, семестрових та державних екзаменів : Навч. посіб. / За заг. ред. О. М. Джужи. – Вид. 2-ге доп. та перероб. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 392 с.

23. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України. – К.: Атіка, 2001. – 319 с.

24. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / Знаменський Г. Л., Щербина В. С. – К. : Юрінком Інтер, 2012. – 816 с.

25. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-е вид., перероб. і допов. / За заг. ред. Г.Л. Знаменського, В.С. Щербини; Кол. авт.: О.А. Беляневич, О.М. Вінник, В.С. Щербина та ін. — К.: Юрінком Інтер, 2012. – 776 с.

26. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. О.М. Джужі, А. В. Савченка В. В. Чернєя – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 1064 с.

27. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України / Червоний Ю.С. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 504 с.

28. Право соціального забезпечення України : підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко [та ін.] ; за ред. П. Д. Пилипенка. – К. : Ін Юре, 2010. – 500 с.

29. Ромовська З.В. Українське сімейне право. Підручник. / З. Ромовська – К.: Правова єдність, 2009 – 500 с.

30. Саміло Г.О. Актуальні проблеми теорії права: Навчальний посібник. – Запоріжжя: Просвіта, 2014. – 216 с.

31. Саміло Г.О. Теорія держави і права: Навчальний посібник. – Запоріжжя: Просвіта, 2010. – 348 с.

32. Сімейне право України: Підручник/ Л.М. Баранова, В.І. Борисова, І.В. Жилінкова та ін.; За заг. ред. В.І. Борисової та І.В. Жилінкової. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 340с.

33. Сімейний кодекс України: науково-практичний коментар / за заг. ред. С.Я. Фурси. — К.: Видавець Фурса С.Я. КНТ, 2008 . – 1248 с.

34. Скакун О.Ф. Теорія держави і права : підруч. для студ. вищ. навч. закл. : [пер. з рос.] - Вид. стер. - Х. : Консум, 2008. - 655 с.

35. Сімейне право України : Підручник / за заг. ред. В.І.Борисової та І.В.Жилінкової. –К. : Юрінком Інтер, 2011. – 264 с.

36. Судові та правоохоронні органи України : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Т. Нор, Н. П. Анікіна, Н. Р. Бобечко ; за ред. В. Т. Нора. – К. : Ін Юре, 2010. – 237 с.

37. Теорія держави і права : навч. посіб. / [С.К. Бостан та ін.]. – К. : Академія, 2013. – 346 с.

38. Теорія держави і права : підручник / [Петришин О. В. та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. В. Петришина ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». – Х. : Право, 2014. – 366 с.

39. Теорія держави і права: Підручник. Практикум / Н.М. Крестовська, Л.Г.Матвєєва. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 584 с.

40. Теорія держави і права. Академічний курс : підручник / [Зайчук О. В. та ін. ; за ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко]. – Київ : Юрінком Інтер, 2006. – 685 с.

41. Трудове право України: Навч. посібник для студ. Юрид. Спеціальностей вищих навчальних закладів / Пилипенко П.Д. Бурак В.Я., Козак З.Я. та ін.: За ред. П,Д.Пилипенка. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. – 536 с.

42. Харитонов Є.О. Сімейне право України: Навчальний посібник. – К.: Істина, 2008. – 200 с.

43. Харитонов Є.О., Харитонова О.І., Стефанчук Р.О. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. – 2-ге вид. – К.: Правова єдність, 2010. – 752 с.

44. Хрестоматія з історії держави і права України / В.Д.Гончаренка. − К.: Ін Юре, 2003. − 800 с.

45. Цивільне право України: Загальна частина: [підруч.] / І.А. Бірюков, О.Ю. Заіка, С.С. Бичкова; за ред. І.А. Бірюкова, О.Ю. Заіки. – 3-тє вид., змін. та доповн. – К.: Алерта, 2014. – 510 с.

46. Цивільне право: Підручник: У 2 т. / В.І. Борисова (кер. авт. кол.), Л.М. Баранова, Т.І. Бєгова та ін.; За заг. ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. – Х.: Право, 2012. – 656 с.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»
«01»березня 2021 року

Голова фахової атестаційної комісії
спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» О.Л.Тимчук